

In gesprek met het onderwijs
over EdTech-implementatie en
-adoptie en de rol die studenten
hierin kunnen spelen

Best-practices en lessons learned.

EdTech-implementatie en -adoptie

Pilothub EdTech

Best-practices en lessons learned EdTech-implementatie en -adoptie.

In gesprek met het onderwijs over EdTech-
implementatie en -adoptie en de rol die
studenten hierin kunnen spelen

Deze publicatie is gemaakt door de Npuls Pilothub EdTech
Datum publicatie: maart 2024

Voorwoord

Experimenteren, implementeren, opschalen en (soms ook) uitfaseren van Educatieve Technologie (EdTech): het is vaak een complex proces. Om EdTech-toepassingen succesvol te implementeren en gebruiken heb je tijd, geld, mankracht én goede samenwerking nodig. Uiteraard is elke onderwijsinstelling anders en wat voor de een werkt, kan voor de ander heel anders uitpakken. Maar, door het uitwisselen van best-practices en lessons learned kunnen we samen wel verder komen als het gaat om EdTech-implementatie en -adoptie. En dat is dan ook precies wat we hebben gedaan.

Vanuit de pilothub EdTech zijn we in gesprek gegaan met 8 verschillende onderwijsprofessionals uit het mbo, hbo en wo. Over hoe zij binnen hun instelling het implementatieproces en de adoptie van EdTech aanpakken. En welke (belangrijke) rol studenten hierin kunnen spelen. Zo hoorden we waarom studenten van Hogeschool Utrecht onmisbaar waren in het uitrollen van een nieuw leermanagementsysteem (p.9) en hoe het komt dat een student van Universiteit Twente op eigen initiatief een EdTech-tool ontwikkelde (p.25). Ook lees je op pagina 22 over de kracht van een interdisciplinair team bij Firda en waarom College Hilversum projectmatig werken echt een must vindt in de implementatie en adoptie van EdTech-toepassingen (p.6).

Deze en 4 andere best-practices hebben we voor je gebundeld. Ook hebben we de belangrijkste lessons learned over docentondersteuning en studentbetrokkenheid voor je op een rij gezet (p. 18 en p.31-22). Op deze manier leren we van elkaar en komen we een stapje dichterbij in de buurt van een nationaal EdTech ecosysteem dat bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs, de arbeidsmarkt én de maatschappij.

Uiteraard zijn deze 8 instellingen niet de enige met best-practices en lessons learned. Heb je zelf dan ook tips en waardevolle inzichten over de implementatie en adoptie van EdTech vanuit jouw instelling? Laat het ons dan vooral weten via EdTech@npuls.nl. Wij delen jouw verhaal graag met de EdTech Community.

Veel leesplezier
Pilothub EdTech

Inhoud

Implementatie op basis van maatwerk	6
In gesprek met Wouter van Amerongen, projectleider bij MBO College Hilversum	
Geen klusjes, maar een waardevolle bijbaan	9
In gesprek met Rogier Neefe, manager innovatie bij Hogeschool Utrecht	
Het belang van draagvlak bij EdTech	12
In gesprek met Kasper Maes, innovator bij de Radboud Universiteit	
Sturen op studentbetrokkenheid	15
In gesprek met Jamie de Vré, I-coach en coördinator team content bij ROC van Amsterdam	
Lessons learned	18
De verantwoordelijkheid van studenten binnen EdTech	19
In gesprek met Gaby Lutgens, educational technologist bij Maastricht University	
Een interdisciplinair team loont	22
In gesprek met Andries Fokkema, blended learning content creator bij Firda	
Onderwijsverbetering in co-creatie met studenten	25
In gesprek met Raisa van der Vegt, onderwijsadviseur bij Universiteit Twente	
De student als partner	29
In gesprek met Charlotte Meijer, onderwijskundige bij Vrije Universiteit Amsterdam	
Lessons learned en inzichten	31

Implementatie op basis van maatwerk

‘We zetten in op de waarde die het LMS voor de opleidingsteams kan hebben.’

In gesprek met
Wouter van Amerongen

Projectleider @ MBO College Hilversum

Bij het MBO College Hilversum, onderdeel van het ROC van Amsterdam-Flevoland, zijn ze bezig met een spannend traject: de implementatie van het leermanagementsysteem (LMS) Canvas. Aan projectleider Wouter van Amerongen en zijn team de taak om dit complexe proces uit te voeren.

Focus op de toegevoegde waarde

De implementatie van een LMS gaat niet zonder slag of stoot. Zeker niet binnen een onderwijsinstelling met hele diverse opleidingsteams. Daarom was Wouter vanaf het begin vastbesloten om te focussen op de toegevoegde waarde van het LMS. Wouter: ‘Wat ik vaak zie bij dit soort implementaties, is dat gekozen wordt voor het ‘one size fits all’ principe, waarbij het lijkt alsof werken met een (nieuw) LMS bij ieder team hetzelfde doel dient. Maar, in de praktijk is dit niet altijd zo. Elk opleidingsteam kan een ander doel, beginpunt en stip op de horizon hebben. Bovendien is het LMS een tool om iets te bereiken voor studenten en niet een doel op zich.’ Daarom heeft Wouter samen met drie collega’s een Canvas Ontwikkelteam opgestart. Het team voert regelmatig gesprekken met de verschillende opleidingsteams over de onderwijskundige ambities en hoe Canvas daarin kan ondersteunen. Aan de hand van deze gesprekken zijn generieke bouwstenen geïdentificeerd, waar per team een keuze uit wordt gemaakt en die met behulp van het ontwikkelteam worden geïmplementeerd. Dit maatwerk zorgde ervoor dat de focus echt op de toegevoegde waarde van het LMS kwam te liggen voor de student, mentor en docent.

Ga projectmatig te werk

De aanpak van het Canvas Ontwikkelteam is een goed voorbeeld van projectmatig werken. Wouter: ‘We werken volgens een light variant van de scrum-methode. We werken in sprints van 2 weken en stellen per sprint vast wat op dat moment de meeste waarde heeft voor de teams. Deze focus is belangrijk, omdat docenten en andere medewerkers uit de opleidingsteams beperkte tijd hebben naast het lesgeven. Plannen kan een uitdaging zijn, er doen zich altijd onverwachte situaties voor waardoor wij ons snel moeten kunnen aanpassen aan de opleidingsteams.’ In deze werkwijze wordt ingezet op flexibiliteit en efficiënte informatieoverdracht. Wouter: ‘Het werken met bouwstenen en het uitwisselbaar maken van de Canvas ontwikkelaars zorgt bijvoorbeeld voor flexibiliteit in de agenda’s. De sprint reviews nemen we op met hoofdstukindeling, zodat docenten achteraf kunnen kijken naar de voor hen relevante besproken onderwerpen. Kortom, we zetten in op maximaal informatie delen met zo min mogelijk meetings.’

Begin met een pilot

Maar waar moet je nu eigenlijk beginnen? Volgens Wouter is het in dit soort processen belangrijk om klein te beginnen en vanuit daar vervolgstappen te zetten: 'We vonden het belangrijk om te starten met een pilot binnen één opleidingsteam. Daar hebben we onze aanpak kunnen uitproberen en bijschaven. Pas bij een succesvolle case wilden we gaan opschalen. Fouten maken we liever bij één team dan bij allemaal tegelijk.' Na deze pilot kregen Wouter en zijn team een 'go' voor alle opleidingsteams binnen het MBO College Hilversum.

De extra succesfactor volgens Wouter

'Wat ons ook geholpen heeft in dit project, is de support vanuit de stuurgroep en directie in Hilversum. Zij zien dat het LMS een cruciale rol speelt in het behalen van de gestelde onderwijsambities en dat daar ondersteuning voor nodig is. Weten dat je de support hebt van deze belangrijke groep, maakt het prettiger werken.'

Geen klusjes, maar een waardevolle bijbaan

'We proberen de talenten van studenten in te zetten en ze een leerervaring te bieden.'

Hogeschool Utrecht (HU) betreft studenten bij allerlei EdTech projecten. Zo was een team van 38 werkstudenten betrokken bij de implementatie van het nieuwe Leermanagementsysteem (LMS) en doen studenten onderzoek naar de digitale toegankelijkheid van het HU-landschap. Volgens Manager Innovatie Rogier Neefe is het belangrijk om studenten een leerervaring te geven waar ze hun eigen talenten kunnen inzetten.

Benut het talent van studenten

De overgang naar een nieuw LMS is een intense klus. Daarom besloot de HU om werkstudenten uit allerlei opleidingen in te zetten om docenten te ontzorgen en te ondersteunen. Waar de inzet van studenten in eerste instantie voornamelijk van praktische aard was, bleek het perspectief van de studenten van grote waarde voor het project. Rogier: 'Studenten konden docenten feedback geven op hun cursuspagina's. Dit was heel waardevol. In plaats van dat docenten hun tijd nodig hadden om content over te zetten, hadden ze door de extra mankracht nu ook tijd om hun cursus daadwerkelijk beter te maken.'

Intakegesprekken, concrete afspraken en planningen hebben ervoor gezorgd dat de werkstudenten wisten wat er van hen verwacht werd. Dit zorgde voor een soepele samenwerking. Wat volgens Rogier ook heeft bijgedragen aan het succes van de werkstudenten, is de Teamsomgeving waar studenten en docenten terecht konden voor contact en support.

Voeg waarde toe aan de leerervaring

Het valt Rogier op dat studenten van nu de HU een interessante opdrachtgever vinden: 'Studenten vinden het steeds vaker belangrijk om maatschappelijk betrokken te zijn, en dat maakt ons populairder als opdrachtgever.' Waar het uitzendbureau van de HU voorheen vooral werd gebruikt voor het inzetten van studenten tijdens open dagen, is het nu ook een goede manier om mankracht te vinden voor EdTech opdrachten. Dit is volgens Rogier een goede ontwikkeling: 'Geef studenten niet alleen klusjes, zoals dingen uittypen. Zorg juist dat het ook waarde toevoegt aan hun leerervaring.'

Richt je op de mogelijkheden

Het kan spannend zijn om te starten met de inzet van werkstudenten, omdat zij bijvoorbeeld toegang krijgen tot systemen. Volgens Rogier moet dat geen belemmering zijn: 'Uiteraard maken we duidelijke afspraken over waar werkstudenten wel en niet bij kunnen. Daarnaast is het belangrijk om als opdrachtgever werkstudenten te begeleiden en ondersteunen in het 'leren werken'. Mijn tip is dan ook: kijk vooral naar de mogelijkheden en probeer oplossingen te vinden voor zaken die in eerste instantie onmogelijk lijken.'

Startup in Residence EdTech programma & studenten

Hogeschool Utrecht doet mee aan het Startup in Residence EdTech programma. In dit programma werken een onderwijsinstelling en een EdTech startup in co-creatie aan een challenge vanuit de onderwijsinstelling. Bij de HU werken studenten mee aan dit proces. Zij nemen bepaalde taken uit handen van de startup, zoals UI/UX design. Zo kan de startup zich op andere aspecten richten en is het niet nodig externen in te huren. Een win-win situatie!

Het belang van draagvlak bij EdTech

**In gesprek met
Kasper Maes**

Innovator @ Radboud Universiteit Nijmegen

Hoe kun je hybride lessen zo optimaal mogelijk ondersteunen met technologie? Dat vroeg Radboud in'to Languages, het expertisecentrum voor taal en communicatie van de Radboud Universiteit Nijmegen, zich af. Hybride taallessen zijn een uitkomst voor cursisten die verder weg wonen of om andere redenen niet (altijd) naar de campus kunnen komen. Alleen moest de technologie om dit mogelijk te maken nog wel gevonden en geïmplementeerd worden. Innovator Kasper Maes ging op zoek en klaarde de klus met hulp van docenten, ondersteunende diensten en studenten.

Neem de tijd voor het voortraject

Kasper zag het systeem, dat met één druk op de knop camera's in het lokaal activeert en de studenten thuis overzichtelijk weergeeft op schermen, voor het eerst op een congres. Hij was direct enthousiast en kwam via de leverancier in contact met de Universiteit van Amsterdam, die het systeem al gebruikte. Kasper: 'Het uitwisselen met deze onderwijsinstelling was heel waardevol. Zo konden we een gedegen vooronderzoek doen, waarin we verschillende systemen naast elkaar hebben gelegd. We hebben hiervoor de tijd genomen. De coronaperiode heeft ons namelijk laten zien, dat overhaaste beslissingen kunnen leiden tot de aankoop van tools en software die uiteindelijk toch niet geschikt bleken.'

Investeer in de stakeholders

Op tijd het gesprek aangaan met alle stakeholders vormde een belangrijk onderdeel van het voortraject. Kasper: 'Bij een implementatie als deze zijn veel stakeholders betrokken. Denk bijvoorbeeld aan docenten en mensen die de netwerken en zalen beheren binnen de universiteit. Mensen vonden het fijn dat ze meegenomen werden. Hierdoor creëerden we draagvlak en konden we uiteindelijk snel schakelen met elkaar.'

Maak ondersteuning laagdrempelig

Toen het systeem eenmaal was aangekocht, is er veel geïnvesteerd in training voor docenten. Kasper: 'We hebben gevraagd welke docenten het interessant vonden om hiermee te experimenteren en daar zijn we mee gestart. We hebben hen getraind op zowel het didactische als technische aspect van hybride onderwijs.'

'We hebben veel gehad aan de ervaringen van andere onderwijsinstellingen.'

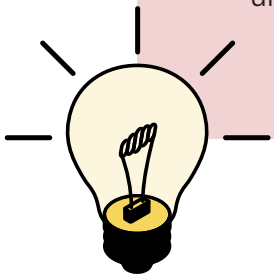

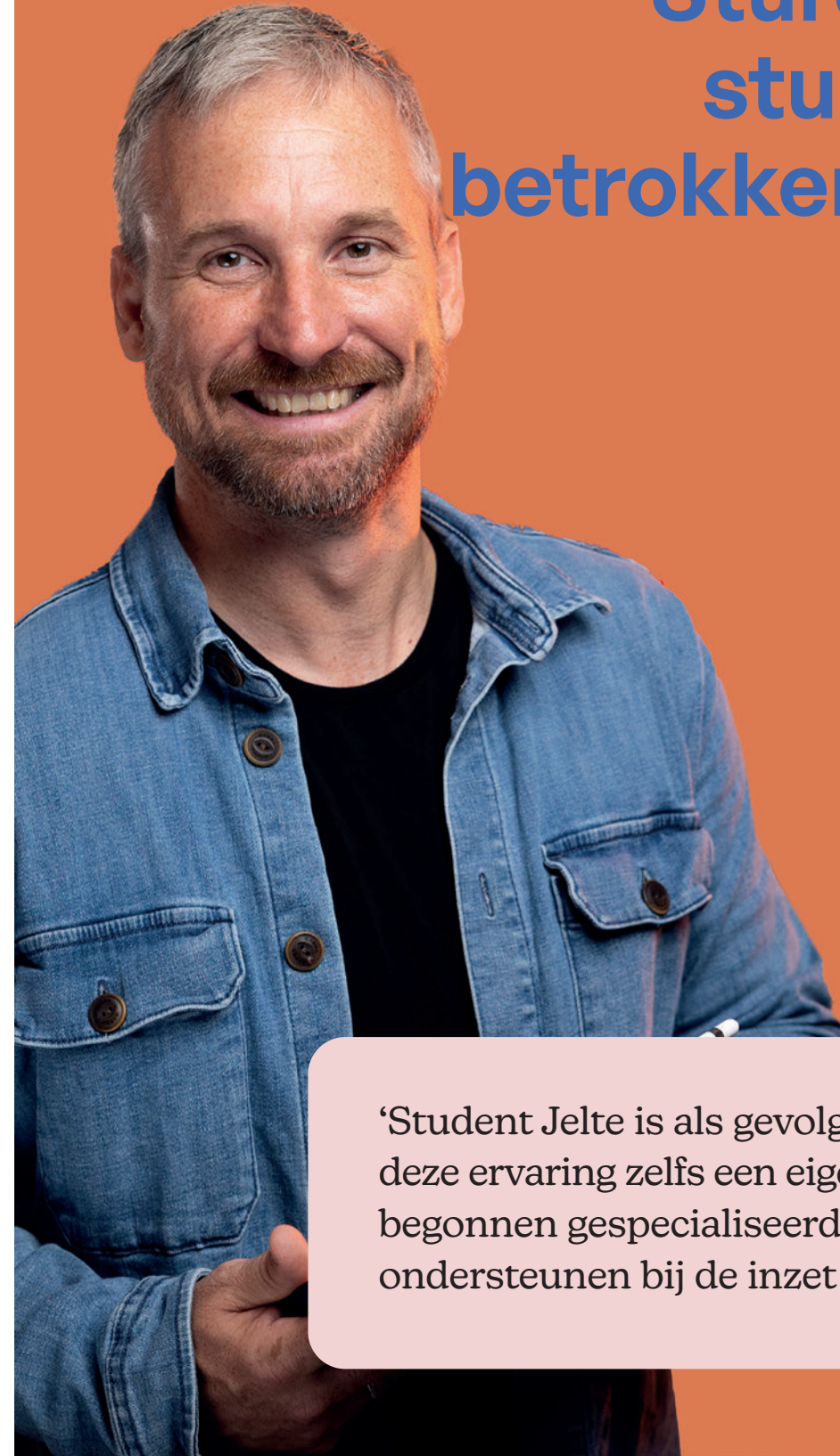
Ondanks dat het systeem gebruiksvriendelijk is, worden student-assistenten ingezet om de docenten tijdens de hybride taallessen te ondersteunen. Deze studenten zetten van tevoren alles klaar in het lokaal, bieden technische ondersteuning en zijn betrokken bij de evaluatie van het systeem. Zo kunnen de docenten zich volledig op hun les focussen. De studenten zijn volgens Kasper een waardevol onderdeel van het team: 'Docenten vinden het fijn dat ze ondersteund worden. Het maakt ook dat andere docenten sneller enthousiast worden en dat hebben we nodig om hybride lesgeven een standaard onderdeel te maken van onze dienstverlening.'

Tip van Kasper

'We zijn met andere gebruikers in contact gekomen via de leverancier van de software. Maar hoe mooi zou het zijn als we zelf beter op de hoogte zouden zijn van wat er binnen de onderwijsinstellingen gebeurt? Het uitwisselen van ervaringen kan zoveel tijd en onnodig geld uitgeven schelen.'

Sturen op student-betrokkenheid

'Student Jelte is als gevolg van deze ervaring zelfs een eigen bedrijf begonnen gespecialiseerd in het ondersteunen bij de inzet van VR.'

In gesprek met

Jamie de Vré

I-coach & Coördinator Team Content
Creation @ ROC van Amsterdam - Flevoland

Het ROC van Amsterdam-Flevoland betreft studenten bij EdTech en andere onderdelen van het onderwijs als deelnemer, bijdrager en innovator. Zo vervult student Jelte van het MBO College Airport een cruciale rol in een Erasmus+ project gericht op de ontwikkeling van een Virtual Reality tool (VR4VET) waarmee jongeren klantenservices kunnen trainen in complexe en uitdagende situaties. Jamie de Vré, I-coach en Coördinator van Team Content Creation, vertelt waarom de rol van Jelte en andere studenten binnen EdTech zo belangrijk is.

Gebruik de frisse blik van studenten

Jelte is betrokken bij het ontwerpen, ontwikkelen en testen van de VR-oplossingen. Jamie is positief verrast over de rol die studenten kunnen pakken in grote projecten zoals die van Erasmus+. 'Jelte is een onmisbaar lid van het team en neemt deel aan alle internationale meetings en trainingen. Hij is onwijs betrokken bij het project en draagt een groot stuk eigen verantwoordelijkheid. Op onze beurt zorgen we vanuit het ROC voor volledige facilitering van Jelte, zodat hij de middelen en ondersteuning krijgt om optimaal te presteren. Het mooie is, dat hij nu al (internationale) ervaringen opdoet die hij kan gebruiken tijdens zijn toekomstige carrière.' Volgens Jamie is het als ROC heel prettig om de frisse blik van studenten in projecten te hebben, omdat zij begrijpen wat andere studenten nodig hebben.

Zorg voor structurele studentbetrokkenheid

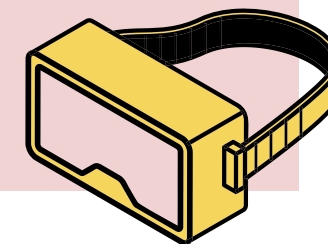
Naast dat het ROC van Amsterdam-Flevoland studenten op projectbasis betreft bij EdTech projecten, wordt ook op structureel niveau onderzocht hoe zij studentbetrokkenheid in het onderwijs kunnen vergroten. Jamie: 'Zo zijn we gestart met de inzet van het SLO Evaluatie Matchboard, waarbij we sturen op actieve studentbetrokkenheid in de verschillende fases van het ontwerpen en evalueren van lesmateriaal.' De I-coaches gebruiken het matchboard in de workshops 'Ontwerpvaardigheden voor docententeams'. Zo leren docenten om studenten structureel te betrekken in het onderwijs, waardoor het onderwijs nauw aansluit bij de behoeften, wensen en belevingswereld van studenten.

Besteed ook aandacht aan follow-up

Tot slot heeft Jamie nog een belangrijke tip: zorg altijd voor een goede follow-up. 'Als we studenten vragen om nieuwe EdTech producten of updates te testen, zorgen we altijd dat studenten horen en zien wat er met hun input gebeurt.' Dit is volgens Jamie belangrijk, omdat je zo aan studenten laat zien dat hun input serieus genomen wordt en daadwerkelijk tot verbetering leidt. Jamie: 'Zo bevestigen we de waarde van hun bijdragen én versterken we hun betrokkenheid bij de projecten.'

VR4VET en Erasmus+

Wil je meer weten over de Virtual Reality tool VR4VET vanuit Erasmus+? Kijk dan op www.vr4vet.eu

Lessons learned

Docentondersteuning in EdTech-implementatie & -adoptie

Wat kunnen we op dit gebied van elkaar leren? Dit zijn, volgens de 8 onderwijsinstellingen die we spraken, de belangrijkste lessen.

De kracht van verbinding

Persoonlijk contact is essentieel voor een succesvolle implementatie van EdTech.

Of het nu gaat om contact met stakeholders, andere afdelingen, eindgebruikers of andere instellingen waarmee je ervaringen uit kunt wisselen: verbinding is key.

Zet meerwaarde centraal

De focus bij EdTech ligt vaak op het technologische aspect. Terwijl het uiteindelijk gaat om de meerwaarde die EdTech kan bieden.

Zet die dus centraal in je implementatieproces. En onderzoek ook andere factoren die meespelen om mensen mee te krijgen.

Werk slim en projectmatig

Tijd, geld en mankracht: ze zijn vaak schaars. Richt je processen en beschikbare kennis binnen je instelling dus zo efficiënt mogelijk in.

Projectmatig werken geeft je overzicht en dwingt je ook om over de toekomst na te denken. Want: elk experiment dat je start, moet ook opgevolgd worden.

De verantwoordelijkheid van studenten binnen EdTech

‘Studenten voelen zich betrokken bij ons onderwijs en de verbetering daarvan.’

Maastricht University betreft studenten op allerlei manieren bij EdTech. Dit past goed bij hun onderwijsfilosofie waarin probleemgestuurd onderwijs en initiatief vanuit de student centraal staat. En dat is volgens Educational Technologist Gaby Lutgens, werkzaam bij het EDLAB, weer terug te zien in de houding van studenten in hun projecten.

Sta dichtbij je studenten

Om studenten te kunnen betrekken, is het goed om dichtbij ze te staan. Daarom heeft het EDLAB een medewerker aangenomen die net student-af is en zich specifiek richt op het contact met studenten. Dit sluit aan bij de visie dat er geen duidelijke hiërarchie is binnen de universiteit. Gaby: 'Studenten worden bij ons als gelijken gezien. We gebruiken de term student-assistent dan ook niet meer, maar hebben gekozen voor de term student-medewerker. Door deze naam te veranderen, merk je dat je een andere positie inneemt.' Al kun je volgens Gaby van studenten niet altijd evenveel kennis en beschikbaarheid verwachten als van de staf. Bovendien zijn er soms praktische aspecten, zoals het niet kunnen toekennen van dezelfde rechten in bijvoorbeeld de digitale leeromgeving. Gaby: 'Daar proberen we zo goed mogelijk met elkaar omheen te werken.'

Betrek studenten op tijd

Gaby vindt het belangrijk om studenten al in een vroeg stadium te betrekken: 'Ik zie vaak gebeuren dat studenten pas relatief laat worden betrokken. Dus dat men zegt: 'Dit gaan we doen en nu mag jij aangeven wat je ervan vindt.' Wij vinden het juist belangrijk om studenten al vroeg te betrekken.' Daarom vraagt het EDLAB vaak input van de Student Advisory Board. Bijvoorbeeld toen studenten aangaven dat er te weinig studieplekken waren en er een ruimte leeg stond. Toen heeft de UB, beheerder van diverse ruimten, gezegd dat ze het maar moesten gaan organiseren. Gaby: 'We geven studenten verantwoordelijkheden en maken daar afspraken over.'

Volgens Gaby is het van belang dat de mening van studenten niet alleen wordt meegenomen, maar ook wordt gewaardeerd: 'We belonen onze studenten altijd voor hun deelname aan onze projecten. Dat kan zijn in de vorm van geld, maar ook in de vorm van bijvoorbeeld badges.'

Kijk ook over de grenzen van je eigen instelling

Maastricht University betreft niet alleen hun eigen studenten. Ook studenten van andere onderwijsinstellingen worden betrokken bij projecten van het EDLAB. Zo maakten studenten van Hogeschool Zuyd o.a. communicatiematerialen om de bekendheid van het EDLAB te vergroten en dachten zij mee over de communicatiestrategie van verschillende projecten en events. Gaby: 'Studenten van andere instellingen hebben soms net andere vaardigheden dan de studenten die wij zelf opleiden. Het loont dus ook om eens buiten je eigen onderwijsinstelling te kijken naar specifiek talent.'

Projecten van het EDLAB waar studenten aan meewerken

- Nieuwe prototypes ontwikkelen binnen een AppChallenge
- Het ontwikkelen van een tool wheel: een tool die docenten helpt bij het kiezen van EdTech applicaties
- Docenten helpen bij het omzetten van cursussen naar een nieuw LMS
- Docenten helpen bij het opnemen van kennisclips
- Communicatie en organisatie van events zoals de UM Education Days

Een interdisciplinair team loont

‘We zijn vakidioten die zoveel mooie dingen doen!’

**In gesprek met
Andries Fokkema**

Blended learning content creator @ Firda

Friesland College en ROC Friese Poort zijn in augustus 2023 samen verder gegaan als Firda. De Learning community EdTech is dé club die zich binnen Firda bezig houdt met het begeleiden van teams bij de implementatie van blended learning en de inzet van EdTech. Zij zetten zich in voor de groei en verbetering van het onderwijs, door de verbinding te maken tussen traditioneel onderwijs en de mogelijkheden die moderne technologieën bieden. Andries Fokkema is blended learning content creator bij Firda en één van de teamleden. Hij vertelt vol enthousiasme over hun docentondersteuning en blended onderwijs.

Interdisciplinair werken als kracht

Het team waar Andries in werkt is interdisciplinair. Andries: ‘Het is samengesteld op basis van wat mensen kunnen. Er zijn onderwijskundigen, technische mensen, mensen die multimedia kunnen produceren, docenten en beleidsadviseurs. Het is onze taak om blended learning de organisatie in te krijgen en de teams daarin mee te nemen. Wij begeleiden onderwijsteams bij het ontwikkelen van innovatief onderwijs, of het nu gaat om het ontwerpen van blended leerprogramma’s of het integreren van nieuwe technologieën zoals Artificial Intelligence (AI) en Extended Reality (XR). Doordat we zo’n interdisciplinair team hebben, kunnen we ondersteunen bij uiteenlopende vragen en zelf verschillende soorten content produceren.’

Die content is met name terug te vinden in wat straks ‘Firda-Leren’ gaat heten. Andries: ‘In deze Netflix-achtige omgeving staan nu al meer dan 200 leerprogramma’s voor studenten en docenten. Deze programma’s zijn ontworpen om een leerervaring te bieden, waarbij geavanceerde technologieën en doordachte didactische principes hand in hand gaan. Bij de ontwikkeling ervan werken we nauw samen met de onderwijsteams. De vraag en de inhoud komen vanuit hen, de begeleiding en kennis vanuit ons.’

Zet coaches in

Naast het centrale team, gebeurt er ook op decentraal niveau een hoop binnen Firda. Binnen de opleidingen zijn I-coaches actief die helpen om centraal- en decentraal niveau met elkaar te verbinden én te versterken. Andries: ‘De I-coaches zijn als het ware onze tentakels. Zij horen wat er binnen de teams leeft en koppelen dit aan ons terug. Zo weten wij bij welke processen

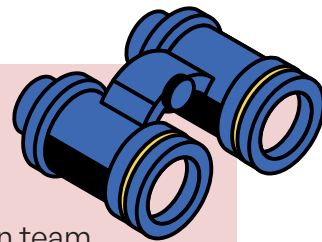

we kunnen ondersteunen. Andersom zijn zij ook onze toegang tot de opleidingen. Als wij een gebruikersvraag hebben, kunnen de I-coaches ons in contact brengen met studenten en docenten.'

Om EdTech en blended learning verder de organisatie in te brengen, organiseren André en zijn collega's I-Talks - een soort TedTalks - en workshops. De gehele organisatie is welkom. Andries: 'Het mooie is, dat op basis daarvan weer nieuwe ideeën bij collega's ontstaan voor de modules die we maken in Firda-Leren.'

Flexibel werken

Om in te kunnen spelen op vragen vanuit de teams én nieuwe ontwikkelingen, onderzoeken Andries en zijn collega's of er naast de vaste kern van medewerkers in hun team ruimte is voor een flexibele schil. Andries: 'Door een stukje fte 'over te houden', stellen we onszelf in staat om voor bepaalde projecten extra expertise te betrekken. Bijvoorbeeld als we een vraagstuk krijgen op het gebied van XR. Zo benutten we de fte die we hebben voor onze opdracht zo optimaal mogelijk.' Andries merkt wel op dat het belangrijk is dat je als team tijd krijgt om het met elkaar te kunnen bouwen: 'Zo'n interdisciplinair team staat nu eenmaal niet van de één op de andere dag.'

Uitdagingen

Naast alle positieve zaken, lopen Andries en zijn team ook tegen de nodige uitdagingen aan. Andries: 'Het is soms lastig om de juiste balans te vinden. Bijvoorbeeld de balans tussen experimenteren met nieuwe tools - de korte termijn, en genoeg tijd houden om alle tools te blijven ondersteunen - de lange termijn. Of de balans tussen ontdekken en filosoferen over wat er allemaal mogelijk is, en daadwerkelijke keuzes maken.'

Onderwijs-verbetering in co-creatie met studenten

In gesprek met Raisa van der Vegt

Onderwijsadviseur @ Universiteit Twente

Wil je aan de slag met nieuwe educatieve technologie binnen Universiteit Twente (UT) dan is het Technology Enhanced Learning and Teaching (TELT) team dé plek. En het mooie is: het TELT team betreft studenten op allerlei manieren. Variërend van grote studententeams die ondersteunen bij digitale toetsen tot studenten die meedenken over een geschikte inrichting van het portfolio. Volgens onderwijsadviseur Raisa van der Vegt is het belangrijk dat studenten zich in dit soort projecten gezien én gewaardeerd voelen.

Geef studenten verantwoordelijkheid

Als er iets centraal staat in de manier waarop de UT met studenten werkt, is het de verantwoordelijkheid die studenten krijgen én daarmee ook nemen. Een voorbeeld hiervan is de poule van studenten die helpt bij de ondersteuning van digitale toetsen. De poule is verantwoordelijk voor de technische aspecten in de toetszaal. Indien nodig, kan er geschakeld worden met de ICT-afdeling. Raisa: 'Het team staat onder leiding van een coördinator, zelf ook een student. De studenten zijn met elkaar verantwoordelijk voor het rooster, zodat alle toetsen ondersteund worden.' In het intakegesprek staat het pakken van verantwoordelijkheid centraal en hierop worden de studenten ook geselecteerd. In de praktijk gaat dit heel goed. Raisa: 'Studenten vinden het leuk om te doen en ze worden ervoor betaald. Ze zijn gemotiveerd om aan onderwijsverbetering te werken. Daardoor hebben we onze innovaties op het gebied van digitaal toetsen kunnen versnellen.'

De meerwaarde van het studentperspectief

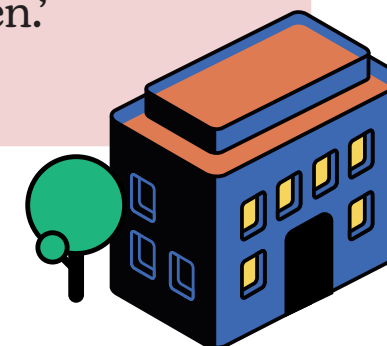
Studenten worden ook betrokken in kleinere projecten, zoals een opleiding die een nieuw E-portfolio wilde gaan inzetten. Door hier een student bij te betrekken, kon de ervaring en het perspectief van studenten meegenomen worden in de ontwikkeling van het template. Een student het portfolio laten gebruiken en hierbij hardop te laten denken gaf veel inzicht. Een prettige bijvangst van de inzet van een student was volgens Raisa, dat de lijntjes met de eindgebruikers veel korter werden. Zij kon bijvoorbeeld aangeven wanneer het handig was om het template verder te laten testen of een focusgroep te organiseren.

Zorg dat je studenten echt ziet

Binnen de Universiteit Twente zijn er ook studenten die zélf EdTech oplossingen bouwen. Zo ontwikkelde een Computer Science student een tool waarmee studenten tijdens tutorials vragen kunnen stellen. De tool zorgt ervoor dat je bij vragen aan de docent niet heel de tijd je hand omhoog hoeft te houden en de docent de vragen in logische volgorde kan behandelen. Nadat de student een demo aan het TELT had gegeven, is het TELT op zoek gegaan naar mogelijkheden om de tool breder beschikbaar te stellen binnen de universiteit. Uiteindelijk heeft de casus er zelfs voor gezorgd dat er universiteitsbrede richtlijnen zijn opgesteld voor het (door)ontwikkelen van dergelijke prototypes. En is de student een eigen bedrijf gestart om deze oplossing ook aan te bieden aan andere instellingen.

Raisa: 'Het is belangrijk dat studenten zich bij dit soort initiatieven gezien voelen en dat wij betrokkenheid tonen. We erkennen de potentie van de studenten. Dat zij nog student zijn, betekent niet dat ze onkundig zijn. Studenten kunnen juist al heel veel.'

'We erkennen de
potentie van onze
studenten.'

De student als partner

**In gesprek met
Charlotte Meijer**

Onderwijskundige @ Vrije Universiteit Amsterdam

Bij de Onderwijswerkplaats van het VU Centre for Teaching and Learning staat experimenteren met en implementeren van nieuwe onderwijstools centraal. En daarin is sinds de oprichting een structurele rol voor studenten weggelegd. Een team van 13 studenten werkt nauw samen met vaste medewerkers aan lopende projecten én aan projecten die studenten zelf inbrengen. Een succesvolle samenwerking, die volgens projectleider Charlotte Meijer voortkomt uit gelijkwaardigheid.

Werk samen op basis van gelijkwaardigheid

Studenten die voor de Onderwijswerkplaats werken, zijn in dienst voor maximaal 16 uur per week en worden gezien als junior medewerkers. De invulling van de beschikbare uren wordt in overleg met studenten bepaald. Charlotte: 'We zijn flexibel en houden rekening met bijvoorbeeld tentamenweken. Daar staat tegenover dat we ook duidelijke afspraken maken met elkaar. We bespreken hoe we willen samenwerken en proberen een werkomgeving te creëren waarin studenten durven aan te geven wanneer een project teveel voor ze is. We vinden het belangrijk dat de studenten eigenaarschap ervaren over hun projecten. Dit zien we terug in de praktijk, omdat zij zelf met voorstellen voor nieuwe projecten komen.' Volgens Charlotte is een belangrijke voorwaarde voor een gelijkwaardige samenwerking een gelijkwaardig beloning, ofwel een salaris.

Binnen de Onderwijswerkplaats wordt ook veel aandacht besteed aan het welzijn van de studenten. Charlotte: 'We starten iedere week met een incheckmoment om te kijken hoe het met iedereen gaat. Dat we een gezamenlijke fysieke plek hebben, helpt ook om vinger aan de pols te houden en versterkt het groepsgevoel. Bovendien hebben de studenten een vast aanspreekpunt die ze vertrouwen, waardoor ze zich snel zullen uitspreken als dat nodig is.'

Zorg voor een goede onboarding

Een goede onboarding is belangrijk om tot een gelijkwaardige samenwerking én eigenaarschap te komen. Charlotte: 'Studenten starten bij ons met een concrete klus. Belangrijk is dat deze klus niet te complex is en dat ze snel vliegreuen kunnen maken. Zo zien ze direct resultaat van hun eigen werk en kunnen ze ondertussen rondkijken welke andere projecten interessant zijn om aan mee te werken.'

'Door studenten mee te nemen in alles wat we doen, sluit het onderwijs aan bij diegene waar het voor bedoeld is: de student.'

Tijdens de onboarding en de rest van de samenwerking, is er ook oog voor leervragen. Charlotte: 'Studenten geven aan wat ze graag willen leren. Daar proberen we op aan te sluiten, bijvoorbeeld door scholing te organiseren op didactisch gebied, samenwerken en projectmatig werken. In persoonlijke gesprekken tijdens de projecten focussen we ook op leervragen: lukt het de student bijvoorbeeld om 'nee' te zeggen tegen een project wanneer dit niet in de beschikbare uren past?'

Ga voor duurzame inzet van studenten

De studenten die bij de Onderwijswerkplaats werken, komen vanuit allerlei opleidingen. Volgens Charlotte kunnen alle studenten van waarde zijn zolang ze maar enthousiast zijn over het onderwijs, in het team passen en het leuk vinden om samen te werken. En dat zijn niet per se altijd de studenten met de hoogste cijfers.

De werving van nieuwe studenten gebeurt via advertenties en de huidige studenten. Wat daarbij volgens Charlotte belangrijk is, is dat je goed nadenkt over duurzame inzetbaarheid. 'Studenten stoppen bij ons, omdat ze afgestudeerd zijn of hun scriptie gaan schrijven. Daar anticiperen we op door te zorgen dat er overlap is met nieuwe studenten. Ook werken we aan een 'studentenbibliotheek': een soort naslagwerk met wat er afgelopen jaren gebeurd is binnen het team. Zo bouwen we voort op het werk wat we hebben gedaan met elkaar.'

Zo worden studenten van de Onderwijswerkplaats o.a. ingezet:

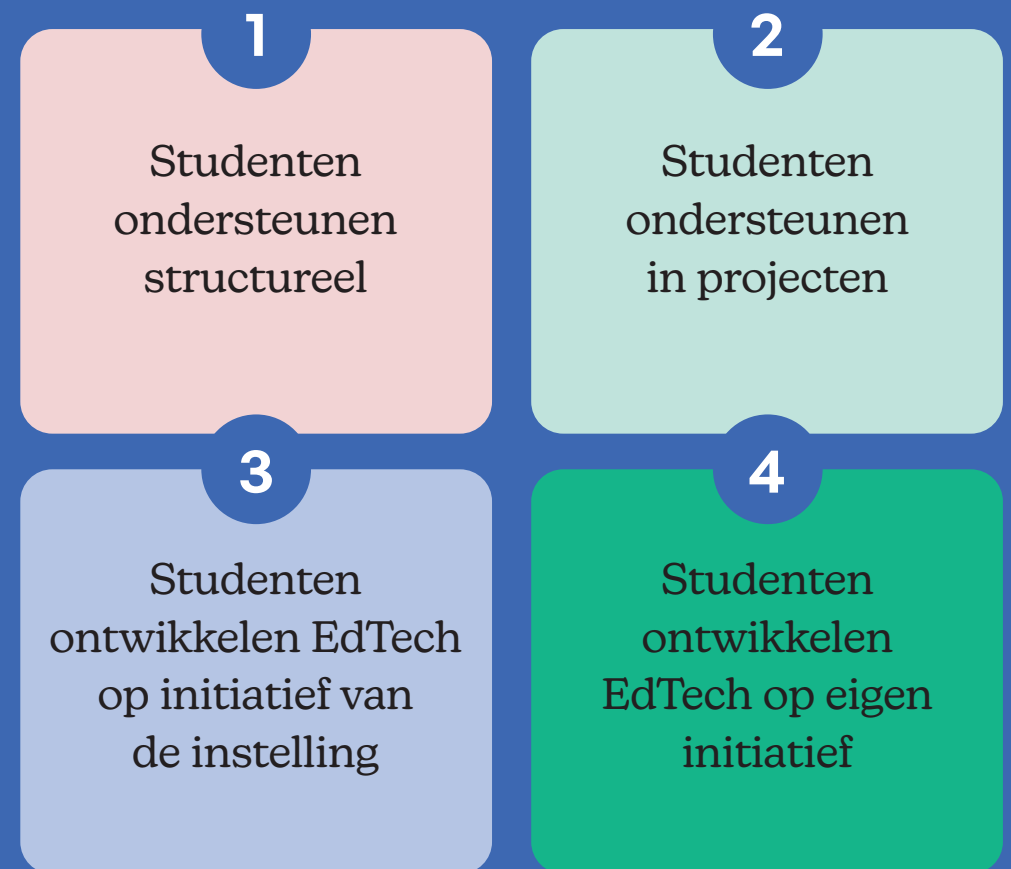
- Hulp bieden aan docenten bij het opnemen van kennisclips in een studio
- Ondersteuning geven aan docenten bij het (studentvriendelijk) inrichten van het leer-managementsysteem (LMS)
- Workshops geven aan docenten over bijvoorbeeld de inzet van AI in het onderwijs
- Experimenteren met de beste inzet van bestaande tools en pilots starten met nieuwe tools

Lessons learned

Studentbetrokkenheid bij EdTech-implementatie en -adoptie

Hoe kun je studenten betrekken bij het uitrollen en gebruik van EdTech binnen je instelling? Dat kan op 4 manieren.

4 Inzichten

1. Meerwaarde voor jezelf en de ander

Studenten betrekken bij EdTech projecten heeft meerwaarde, omdat:

1. Je zo inzicht krijgt in de leefwereld van je eindgebruikers... studenten!
2. Je via studenten andere studenten kunt bereiken en betrekken voor bijv. focusgroepen en testrondes.
3. Je studenten zo de kans geeft zich voor te bereiden op hun toekomst.

2. De kracht van verantwoordelijkheid

Goede samenwerking vraagt om het durven geven (instelling) én nemen van verantwoordelijkheid (student).

En: gelijkwaardige samenwerking loont, dus beloon studenten voor hun inzet!

3. Waarde van betrokkenheid & aandacht

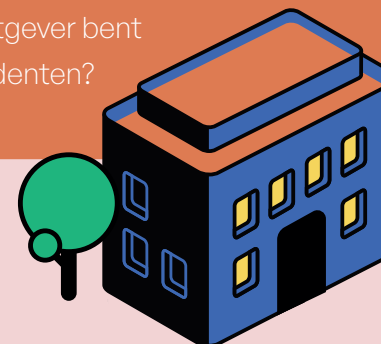
Zorg dat je dichtbij studenten staat, dat ze zich gezien voelen en weten dat je hun mening waardeert. Een goede onboarding helpt hierin.

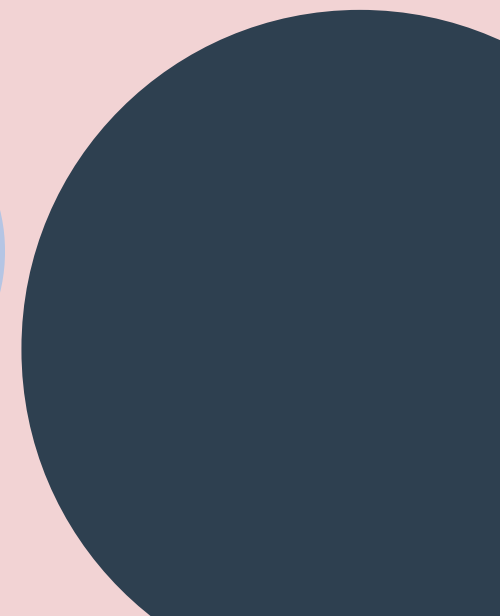
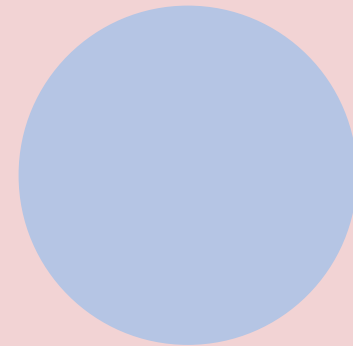
4. Meer mogelijk dan je denkt

Denk in mogelijkheden, dát geven de 8 onderwijsinstellingen je mee. Kijk wat mogelijk is en ga voor duurzame inzet van studenten.

En: kijk ook eens buiten je eigen instelling! Daar zitten óók studenten met talent.

Wist je dat... je als onderwijsinstelling een interessante opdrachtgever bent voor studenten?

Onderwijs
bewegen.